

Od folkloru k world music: Nové cesty ke staré hudbě

Úvodem

Již podvacáté se v Náměšti nad Oslavou sešli zástupci akademické a publicistické obce, ale i další zájemci o hudbu lidovou, populární, folkovou, etnickou a world music, aby během dvou dnů prezentovali výsledky své práce či diskutovali o aktuálních problémech spojených se tématem kolokvia *Od folkloru k world music*. Jubilejní setkání s podtitulem *Nové cesty ke staré hudbě* otevřelo tentokrát otázku současných přístupů k hudbě, která již zaznívala v minulosti, má své kořeny, historii, zažila slávu i odmítání, byla zapomenuta i znovuobjevena. Organizátory kolokvia i jeho účastníky zajímalo, jak tuto hudbu vnímali či vnímají tvůrci a interpreti, nebo jak ji přijímali či přijímají posluchači, jak vše ovlivňoval (a ovlivňuje) dobový kontext, vývoj sdělovacích prostředků a reklamy, ale také osobní vztahy nebo hledání identity. Reflexe minulosti totiž může oslovit tvůrce či posluchače také v symbolické rovině. Badatelsky se tak v rámci zvoleného tématu setkání otevřel prostor, který „nové cesty ke staré hudbě“ sledoval v nejširších souvislostech a vedl k osvětlení podstaty těchto tvůrčích hudebních snah.

Kolokvium se uskutečnilo stejně jako v minulých dvou letech kombinovaným způsobem: většina referujících se akce zúčastnila osobně, zbytek využil možnosti prezentovat svůj příspěvek online. Začátek setkání byl věnován především hudbě tradiční a jejím proměnám v současném světě. Hovořilo se o hudebním folkloru, folklorismu a dechové hudbě v českých zemích, ale také o tradiční hudbě estonské, irské, indické či tuniské. Jednotlivé příspěvky ukázaly, jak rozdílné jsou motivace těch, kteří se tradiční hudbou inspiroují – ať už je to ve vlastní hudební tvorbě na poli folklorního revivalu a rozvíjení tradice v kontextu diskurzu autenticity (často ve spojení s různými politikami a ideologickými koncepty), nebo při využití na poli moderní populární produkce, či dokonce soudobé vážné hudby.

V dalším programu kolokvia přišly na řadu příspěvky, které se týkaly současné hudby s tradičními kořeny, přičemž pozornost byla upřena na world music, country, blues, bluegrass nebo Americanu. Autoři jednotlivých příspěvků zkoumali roli zapomenutých a znovunalezených interpretů, poselství starých písní v novém kontextu či ideologickou manipulaci při prezentaci písní. Několik přednášejících upozornilo na význam hudebních archivů, současných nezávislých nahrávacích společností nebo neziskových organizací. Jeden příspěvek také připomněl nedoceněnou či neviditelnou práci iniciátorů hudebních myšlenek a nápadů.

V diskusním semináři po hlavním programu kolokvia představila irsko-česká dvojice Liam Ó Maonlaí a Kateřina Garcia svůj audio-video projekt, cestu k němu a jeho další putování. Závěr kolokvia byl očekáván s napětím: po dvaceti letech editorské práce na sborníku z kolokvia se dosavadní redakční tým rozhodl ukončit svou činnost. V závěrečné diskusi se rozhodovalo o tom, v jaké podobě – a zda – se bude s kolokviem i se sborníkem pokračovat, případně jaké změny nastanou ve filozofii a struktuře kolokvia. Nakonec zvítězil názor, že mezioborové setkání zájemců o tradiční i současnou hudbu je stále potřebné. Jak bude další kolokvium vypadat, není zatím jasné. Jistě ale bude stejně přínosné a inspirativní, jako dosud.

Irena Příbylová a Lucie Uhlíková